

MAGYAR LAPOK

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **szent László Nyomda R-T.**
Felelős igazgató: **Foillmann Géza**
Törvényezéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

A Szentatya húsvét alkalmából nagy békebeszédet mondott

Egyénekhez, népekhez, kormányzatokhoz és kormányzókhöz felhívást intézett a felebaráti szereteten alapuló béke érdekében

Vatikánvárosból jelentik:

XII. Pius pápa húsvét vasárnapján délelőtt a szent Péter-bazilikában ünnepi szentmisét mondott. A világ legnagyobb templomát zsúfolásig megtöltötte a kereszténység nagy ünnepeére a világ minden részéből összesereglett áhítatos közönség. A pápa evangélium után latin nyelvű szentbeszédet mondott, amelyben hatalmas békebeszédet intézett a világ népeihez.

— Az Ur Jézus Krisztus — kezdte beszédét a Szentatya — a feltámadása utáni estén a következő szavakkal fordult az apostolokhoz: „Béke veletek!” A Megváltó, mint a béke előre hirdetője, a világra és a földön mint a béke hírnöke tevékenykedett, vére feláldozásával pedig megbékítette az eget és a földet. Ő — mint az apostol mondá — a mi békénk. Vigasztaló emlékeztetések ezek akkor, amikor a világon mindenütt béke után áhítoznak, ama béke után, amely Szent Ágoston szerint minden kívánatos jó között a legkívánatosabb. De sajnos, ma is igazaknak bizonyul-

nak Jeremiás szavai: „Békéért kiáltoztak, de béke nem lőn.” Így van ez a világban is; a kedélyeket nyugtalanság és elégedetlenség gyötri. Mintha csak rosszabb napok előestéjén állanánk. Valóban nem is lehet szó arról — folytatta beszédét a pápa —, hogy nyugalom és rend, vagyis béke legyen, amikor gyakorta ugyanannak a földnek a fiait izzó párt- és érdekellentétek választják el; amikor anynyi embernek nincsen munkája és megfelelő megélhetése, ami sajnos, a felforgató tanok és szervezettek könnyű zsákmányává teszi ezeket. De nem lehet béke akkor sem, ha sajnos, gyakorta, nemzetek között is hiányzik az a kölcsönös megértés, amely egyedül segítheti a népeket a polgári haladás gyógyító útján; ha az ünnepélyesen aláírt egyezmények és az adott szó elvesztették azt a biztonságukat és értéküket, amelyek nélkülözhetetlen alapjai a kölcsönös bizalomnak, amely nélkül napról-napra megvalósíthatatlanabbá válik az anyagi és lelki le- szerelés.

A sok baj elleni orvosság

— Mi az orvossága ennyi sok bajnak? — tette fel a kérdést a Szentatya. *Krisztus!* Csakis ő tudja megadni azt a békét, amelyet nem tud nyújtani a világ. Csakis ő tudja azt beleönteni a lelkekbe. Nem ok nélkül van az, hogy Jézus húsvéti béke-üdvözléssel együtt adta a bűnbánat szentségének felbecsülhetetlen adományát, amelynek célja a lelkekben feléleszteni a kegyelmet, mely forrása az életnek és a vigasztalásnak, valamint annak a belső egyensúlynak, amelynek útján — mint Szent Ágoston mondja — *Isten parancsol a léleknek, a lélek pedig parancsol a testnek. Isten megismerése, tisztelése és a neki való engedelmség az alapja tehát az igazi békének.* Ő a legfőbb öre az igazságosság- nak és legfőbb adományozója a békének; a béke és az igazságosság benne találkoznak és az igazságosság gyümölcse lőn a béke: *Opus justitiae pax.* *Mint ahogy nem lehet béke rend nélkül, éppúgy nem lehet rend igazságosság nélkül sem.* Az igazságosság a törvényes hatóságoknak való engedelmséget követeli meg; megköveteli, hogy a törvényeket a közjó érdekében hozzák meg és tartásuk meg; megköveteli az emberi szabadság és méltóság tisztelgését és megkívánja, hogy a javakat

méltányosan osszák szét.

— Az igazságosság megköveteli továbbá, hogy ne akadályoztassék az egyháznak az üdvös tevékenysége, amely tanítómestere az igazságnak, forrása a szellemi életnek és jövevénye az emberiségnek. *Az igazságosságnak karöltve kell haladnia a felebaráti szeretettel!* Ha a hideg és merev igazsághoz nem járul testvéri összhangban a szeretet, a szem gyakorta vakká válik mások jogainak meglátására és a fül sükketté válik annak a méltánylás- nak a meghallására, amelynek bölcs és önkéntes alkalmazása még a legizább ellentétekben is ész- szerű és lényegbeli megoldásokat adhat. Az a fele- baráti szeretet, amelyet Krisztus szóval és példá- val tanított és amely gyakorlati alkalmazásában vigaszt fog nyújtani a lelkeknek, a vetélkedés helyébe pedig a kölcsönös megértést fogja helyezni.

Így tér vissza majd a világ a kölcsönös baráti megegyezések útjára, amelyen mindenkinek a jo- gos érdekeit egyenlőképpen méltányolják, amelyen nem térnek ki az áldozatok elől sem az emberi család felsőbb javának érdekében és amelyen a jó- akarat és az adott szóhoz való hűség fog uralkodni.

Urbi et orbi áldás

A Szentatya beszéde végén felhívást intézett az egyénekhez, kormányzotokhoz és kormányzókhöz az igazságosságban és felebaráti szeretetben való béke érdekében, majd pedig azzal a hő imádsággal fordult az Urhoz, hogy fiainak lelkét a húsvéti szentséggel együtt töltsse meg saját szeretetének szellemével és jóságával, tegye őket egyetértők- ké.

XII. Pius pápa délben kivonult a Szent Péter- bazilika központi erkélyére és onnan Urbi et orbi apostoli áldását adta. Az apostoli áldást a téren százezres tömeg fogadta áhítatos lélekkel, majd az áldástosztó szavak elhangzása után túlaradó lelke- sedéssel éltette a pápát.

Reménységek, „akik“ nem váltak be

Degrelle, Delarocque, Doriot, Mosley
és a többiek.

Irtá: **Csiszár Béla**

Az európai politika sok meglepetése közt nem utolsó az a meglepetés sem, amelyet a nemzetközi közvélemény jobboldali része érez Degrelle, Doriot, Delarocque, Mosley és a többi reménység korai elmúta és elhervadása miatt. Ki hitte volna, hogy ennyire megcáfolják jóhi- szemű tömegeik hitét és reménykedéseit, ame- lyek bennük, vezéreikben látták országuk sor- sának jobbrafordulását és nacionalista vágyaik kiteljesedését. Mennyire hittek bennük orszá- gaikon és tömegeiken kívül is! A nemzetközi jobboldali közvélemény boldogan és büszkén hallotta a sikereiket s nevüknek egyre na- gyobb, egyre szélesebb körökben való elterje- dését. Zászló volt valamennyinek a neve, de bizony vagy epigonok maradtak vagy pedig nem bizonyultak olyan erősnek, amintőre a mai viszonyok közepette elengedhetetlenül szükség van. Voltak és sok helyen ma is vannak, buz- dítanak és lázítanak, de minden szó, amit ki- ejtenek, már nem cseng olyan fémljelzeten, olyan hősi hittel körülövezve, mint valaha. Hiszen Doriot még ma is szervezi híveit, lap- jában keményen száll szembe a baloldali állí- tásokkal, Mosley nem tehet róla, hogy most kényszerűsünetre van kárhözhatva s Degrelle is azt hirdeti, hogy egy kis harc még és azután jó a győzelem, de hiába, amikor már a kiábr- rándultság keserű szájját nem tudják kitöröl- ni a tömegekből...

Nem az ő hibájuk tán, hogy nem juthattak el a beteljesedésig, a végső győzelemig. Meg- gondolásra int, hogy a demokratikus nyugaton véreztek el valamennyien, ahol a baloldal évtá- zedeken át építhette ki a maga erőit s ezeket egy elegáns rohammal bevenni nem lehet.

Doriot

Benne hittek még a legerőseb- ben, mert a pálya, amelyet be- futott, valahogyan egy volt Mussolinivel vagy Hitlerével és azonos hangot, stílust és eszmé- ket is hirdetett. Még két-három évvel ezelőtt mint a francia jobboldali politika nagy remény- ségét tartották számon s a francia Mussolinét látták benne. Egyszerű munkás volt Páris kül- városában, nagyhangú kommunista, mint ifjú társai, de valami fanatikus lázzal a szemében és nagy-nagy elszánással a szívében. Ejszaka tanult, nappal dolgozott, pedig nyomorúságos körülmények közt nőtt fel, egy iszákos és ha- ramia-apa s egy beteges anya környezetében. Gyára fiatal munkáit szervezte, majd a párt további munkáit bízott rá, amiket Do- riot nagy ügyességgel és szervezőerővel oldott meg. Ideális meggyőződésű kommunista volt, aki társai felemeléséért küzdött. Azután várat- lanul megtért, mert megundorodott a módsze- rektől és Moszkva egyre erősebb befolyásától a francia politikában.

Ritka lendülettel szegődött a fasiszta esz- mék szolgálatába. „Francia néppártjába” özőn- löttek az emberek, hatalmas tömeggyűléseket tartott s ezeken valóságos extázisba hozta hí- veit remek szónoklataival. A mozgalom nőtt, gyarapodott, már saját nagy lapja is volt... s ekkor kezdődött a lendület megtörése, az el-

halkodás. Doriot ma is megszólal egy-egy nagygyűlésen, fulmináns és igen okos cikkeket ír lapjába, a „Liberte”-be, de a mozgalom megakadt s a francia szélsőjobboldal ismét gazdagabb egy csalóddal.

Delarocque

Ha Doriot-val kapcsolatban csak elfáradásról és elhalkulásról beszélhetünk, Delarocque-kal kapcsolatban a teljes és tökéletes bukást emlegethetjük. Micsoda nagy jobboldali sztár volt ez a francia katona-ember! Milyen lelkesedés, lobogó forrás és lendület övezte! Mindenki, beleértve a francia baloldalt is, meg volt győződve, hogy ő lesz a francia Führer! Ősi főnemesi család sarjaként gróf Delarocque katonának indult s remek pályát futott be, amikor a harctérre ment. Ezredesként szerelt le, fiatal volt, ügyes, lendületes és meg nem alkuvó. Mindenki azt hitte, hogy nagy karriert csinál. Ő kezdte meg a francia frontharcosok szervezését s csakhamar hatalmas tábori toborozott maga köré. A „Tűzkereszt”, ahogy a mozgalom magát nevezte, egész hadsereggé nőtt, amely Hitler védelmi alakulataihoz hasonlóan állított fel védelmi osztagokat, sejtjeivel behálózta egész Franciaországot s csakhamar legnagyobb fejlődése és gondja lett a szocialistáknak, radikálisoknak és kommunistáknak. Az első nagy erőpróbát 1934 februárjában állta ki a mozgalom, amikor ha a vezető Delarocqueban több az elszántság és a kockázattal tudás, egészen bizonyosan ma már Franciaország jobboldali ország volna s az európai történelem is másképp fejlődött volna. Delarocque ezred azonban meghátrált és azóta fokról-fokra vesztett erejéből a mozgalom, egy év óta pedig már nem is hallani róla semmit. A francia ex-Führernek a Tardieuval való pere adta meg a kegyelemdőfést. Tardieu és mások is eskü alatt azt vallották, hogy Delarocque hatalmas összegeket kapott a Tardieu-csoporttól, majd cserbenhagyta őket. Vallották azt is, hogy a radikális párttól is fogadott el pénzt. Annyi bizonyos, hogy féktelen becsavagyó, egyéni céljait rendkívül ügyesen szövögető ember volt s így bukása inkább nyereség, mint veszteség volt az európai jobboldali gondolatnak.

Mosley

Az angol fasizmus leanderének, Sir Edward Mosleynek életéről és működéséről a kontinensen kevesen tudnak. Az a fasiszta hullám, amely Mussolini diadala után végigment a kontinensen és eljutott Angliába is, a szigetországban is megteremtette a maga gyümölcsét. Mosley, aki Delarocquehoz hasonlóan főúri családból származott s lord Curzon leányát vette feleségül, állt élére az angol fasisztáknak. Fiatalon került be

1918-ban az alsóházba a konzervatív párt programjával, 1920-ban azonban pártönkivüli lesz s így véli eredményesebben szolgálni hazáját. 1924-ben, amikor Macdonald megalakítja a nemzeti koncentrációs kormányt, Mosley belép a nemzeti munkáspártba, de néhány év múlva már kedveszegetten kilép és megalakítja a New Partyt, az angol szélsőjobboldal alakulatát. Két év múlva létrehozza a British Union of Fascists nevű szervezetét. Ez a harci szervezet rendkívül erősen harcolt kezdetben. Mosley is tüzes és messzehangzó beszédekkel mondta, (kitűnő szónok volt!), de Angliában az ismeretes körülmények között nehezen tudott előrehaladni és sikereket elérni.

Mosley az ellene megindult rágalom- és guny-hadjáratot nem volt képes eredményesen visszautasítani. Pártja az utóbbi években mind nagyobb tért veszített s a propaganda nem haladt előre. Az angol fasiszta párt vezére olyan cselekedetekre ragadtatta magát, amik nem váltak a mozgalom javára. Szerepe így mind kisebbre zsugorodott s mozgalmáról a lapok gyakran már csak botránykrónikákban emlékeztek meg. Másfélévvel ezelőtt Mosleyt az egyik liverpooli gyűlésen egy téglával súlyosan megsebesítették a homlokán: azóta Mosley távol él a politikától és mozgalmát mások próbálják sikeres előnyomulásra és győzelemre szervezni.

Degrelle

Benne azután rendkívül sokan bíztak. A legjobb úton volt ahhoz, hogy Belgium vezetője legyen, pedig még alig múlt harmincegy esztendő. Mozgalma, a rexizmus hatalmas tömegmozgalom volt s még legutóbbi időkig is tudott mozgatni tömegeket, de a visszavonás, a pártoskodás ma már három részre szakította Degrelle pártját.

Ómaga francia és belga család keveréke, először a vallásos ifjúsági mozgalmakban szerepelt, majd a politika területére szállt ki s ifjú hívével akart itt is reformálni, újítani. Hamarosan összeütközésbe került azonban a belga katolikus párttal, amelynek keretében működött eleinte s új pártot alapított, amely hallatlan sikereket ért el. Degrelle kitűnő szónok s eszméi nagy vonzóróttá gyakoroltak a tömegekre. Rendkívül sok hasznos és szép volt programjában, a családnak jogaiba való visszahelyezése, a katolikus erkölcsön és állampolitika elveinek az állam-életében való uralomra juttatása, stb. De újító vágyában összeütközésbe került az egyházzal is s amikor az első választási győzelmét meg akarván kétszerezni, új választásokat erőszakolt ki, csúfosan megbukott. Degrelle mozgalma azóta fokozatosan

gyengült, egyideig nem is lehetett hallani róla. Az április 5-én lefolyt országos választások előtt néhány nappal, a német-angol vitában még a német-ség térhódítása ellen szóbeltek fel hívei. A választásokból pedig megtizedelve kerültek vissza. A 27 képviselőből csak négyen. Maga Degrelle ugyan a fővárosban mandátumhoz jutott, de hívei szinte mind elhullottak mellőle.

Degrelle mindenesetre több csatát elvesztett, de talán mégis... talán megérfiasodva, megváltozva és lehiggadva szerepet kap majd Belgium közéletében. A hosszú tespedés a rexizmust illetően sok jóval persze nem biztos.

Ez a seregszemle persze nem teljes, de ez nem is fontos: csak a nyugateurópai jobboldali előtörés súlyos nehézségeit akartuk szemléltetni letűnt és sokra hivatott vezetési sorában. A nemzeti megújítások mozgalmi a nyugateurópai nagy demokráciákban még — úgy látszik — nem időszerűek s a múlt plutokratái és egyéb hatalmasai inkább a szélsőbaloldaliakkal foglalkoznak, hogy tömegekbe kapaszkodhassanak. A szélső jobboldalnak nehézzé ezzel az összefogással megküzdendiök. De a küzdelmet megkezdték s az úttörés nehézzé munkáját mindenesetre elvégezték. Lehet, hogy utódaik több sikert fognak elérni.

Megszűnik a nagyváradi forgalmi-felügyelőség

Mégis átszervezik a vasúti közigazgatást

Temesvár. Saját tud. Jelentettük, hogy a vasút már április 1-ére tervezett vasúti közigazgatási átszervezést, amelyet időközben felfüggesztett, most újból elrendelte. Értesülésünk szerint a vonalak új beosztásának megjelölését, illetve a vasúti közigazgatási átszervezést április 23-ára általánosságban rendelték el. Eszerint a temesvári forgalmi felügyelőség hatáskörébe kerül a Petrozsény—Lupényi vonal, az erdélyi vonal pedig csaknem Alvincig. Ezzel szemben az orsói vonal Karánsebes-től délre fekvő része a craiovai felügyelőség hatáskörébe jut. Egyidejűleg — április 23-án — megszüntetik a nagyváradi forgalmi felügyelőséget is, amint azt már régebben tervezték.

Regény újdonságok:

Bágyi: A kiválasztottak, kötve	173 let.
Tóth: Pénztár 9—2-ig, kötve	282 "
Foster: Amerika álma, füzve	148 "
Kenneth: Északnyugati átjáró I, II. füzve	297 "

Két kérő

Írta: Saád Béla

Két fiatalember udvarolt egy lánynak, aki hajlott, mint a nótában a nádszál. Sárinak hívták a lányt. Nem volt könnyű élete. Szerencsétlenségére akadt, mit aprítania a tejbe. Szülei folyton hozományvadászra gyanakodtak. Amint feltűnt egy fiatalember, akire Sára vidámabban mosolygott, menten bekövetkezett a szülői óvás: — Sárikám vigyázz! Ki ez a fiatalember?

A papa pedig, mint gondos üzletember, azonnal beszerezte az információkat az ifjuról. A vezérigazgatói pánccszekrényben gyűltek-gyülekeztek a „szigorúan bizalmas magán” jelzésű iratok. Mindegyik egy-egy pesti társaságban ifju helyzetképét őrizte abban az időben, mikor Sári véletlenül szívélyességével kitűntette. A tájékoztató személyi adatok közbelépésére azonban nem került sor. Sári kivételesnek látott kedvessége minden esetben vaklármanak bizonyult, amit csak az aggodó anyai szív vert és szét is foszlott, mint a burok egy másik dalban.

Sári felett lassan mult az idő. Külsőleg nem látszott rajta. Barna szeme ragyogott, gyöngyszem fogak álltak glédába magával ragadó nevetésének parancsszavára. Fiatal lány volt, üde, hamvas, kedves. De hát a jó barátok és ismerősök szigorúan számontartották, hogy három farsangot táncolt már át és még mindig semmi.

— Furcsa, hogy ez a Sári nem tud férjhez menni.

— Bizonyára nagyon válogatós.
— A vagyon nem minden.
— Arra olyan büszke.

Igy csevegték, károgtak.

Pedig Sári nem volt büszke, se fenhéjázó. Tulajdonképpen észre sem vette a módját. Polgáriasan nevelték, csak éppen sosem hallotta, hogy ebben a hónapban erre nem telik, meg azt sem, hogy tavaly kaptál télikabátot, az idén kihuzod benne, s jövőre talán veszünk egy bundát. A jólét és gondtalanság, amely körülölelte, természetesen, iztelennek, szagtalanak hatott rá, mint a levegő. A mama szívében sem gőg élt, csak féltés. Nehogy valami hizelgő pernahajder kezébe vándoroljon a vagyon, amit megőriztek és tovább gyarapították.

Az utóbbi időben a mamán elhatalmasodott az ijedelem. Sári zárkózott lett. Feltűnő sűrűn jelentkeztek lovagok. Főként kettő, Péter és János. A mama előbb az egyik, aztán a másik ellen acarkodott. Sári magatartásán azonban nem lehetett kiigazodni. Hol Péter látszott előtérben, hol meg János. A vezérigazgatói pánccszekrény mindenesetre két irattal lett gazdagabb. A papa már kívülről ismerte az adatokat, Péterre egy kis családi ház vár, Jánosra semmi. Pályáján mindkettő elérte azt, ami harminc éves korban manapság szerencsésebb ifjunak juthat. Péter fizetése 3200, Jánosé 3500. Péter összkomfortos lakásból jött, János falusi parasztházból, de egyetemet végzett mind a kettő.

— Neked melyik tetszik? — kérdezte egy este a papa az idegeskedő mamától.

— János — mondta rövid habozás után a mama.

A papa nem szólt semmit, csak huszonöt éves házassága alapján bölcsen csodálkozott, mert egy nappal előbb kedves oldalbordája Péter mellett tört lándzsát. Régen elfelejtette ifjúkori tapasztalatait. Mit tudhatta deresező fejjel, hogy a jegyeséget megelőző időszakban a mamáknak igen váharzó a hangulatuk, többnyire az a fiu tetszik inkább, amely a lányoknak kevésbé, feltéve, hogy van választék.

Sáriból egyetlen határozott szót so lehetett kihuzni, de egy napon előállt.

— Mind a kettőn megkérték a kezemet, nem tudok választani. Döntsetek el, melyik a külső ember, melyiknek legyek a felesége.

— De kisleányom — haborodott fel a mama —, hát egyiket se szereted?

— De bizonyára, mert külön-külön mind-egyikkel nagyon jól érzem magam. Éppen ez a furcsa — révedt a messzeségbe Sári szép szeme. A mama legszívesebben harcba indult volna mind a két vőjelölt ellen, amint tette eddig minden magányosan jelentkezésnél. Pythia elbujhatott tehetségében mögötte, olyan nagy jóslatokat tudott mondani apró jelekből: Ha a lovag három szál virágot hozott Sári névnapjára: „Milyen férj lenne ebből, ha már most ilyen fukar?” Aki hatalmas csokorral állított be, arra így szólt a jövődőlés: „Ez hizelgő és elherdálja Dárius kincsét is.”

Addig-addig jóslott, míg rájött, hogy lassanként éppen az ellenkező hatást éri el. Akire rosszat mond, azt nézi meg figyelmesebben a lánya. A két kérő esetében tehát nem mert állástfoglalni. Legjobban fájt, hogy nem mondhatta még ezt sem: „Nem én megyek férjhez, Sárikám, hanem

Lázás élénkségű husvétnapok Londoban

Csak a világháború idején volt még ilyen izgatott a diplomácia. Vasárnap délután a birodalmi véderőtanács, hétfőn délelőtt a minisztertanács gyűlt rendkívüli ülésre. — Anglia az albániai olasz foglalás miatt Görögországot félti

Londonból jelentik: Az angol fővárosban húsvét két napján olyan lázas diplomáciai élénkség mutatkozott, amilyen még sohse volt a világháború óta.

Chamberlain húsvét vasárnapján délelőtt vizsgáztatta Skóciából és azonnal a Downing Streetre hajtattott. Jellemző a feszült légkörre, hogy ekkor már valóságos embertömeg várakozott hírekre a downingstreeti palota előtt. A miniszterelnök mindenekelőtt Halifax lorddal tárgyalt, majd a görög követet fogadta. Ezalatt Halifax a külügyi hivatal földközítengeri és közlekedési szakértőjével tanácskozott. Délben Corbin francia nagykövet tett látogatást a külügyminisztériumban. Vasárnap délután ülést tartott a birodalmi véderőtanács, amelyen résztvett Gort lord, a vezérkar főnöke, Cunningham altengernagy, a haditengerészet vezérkarának főnöke és Sir Alexander Cadogan külügyi államtitkár is. Erről a tanácskozásról nem adtak ki hivatalos közleményt.

Az olasz ügyvivő megnyugtatót igyekszik az angol kormányt.

Londonból jelentik: Húsvét vasárnapján és hétfőjén Halifax külügyminiszter három ízben fogadta az olasz ügyvivőt és közölte vele, hogy

VÉRISZTÍTÁS TAVASSZAL

Leo-Pills tisztán növényi anyagokból előállított hashajtó elsőrangú vértisztító és medvéfelfrisítő hatása bevált. Egy tavaszi doboz elég 1-2 nagy doboz. Egy nagy doboz ára 80 Lei.

Leo-Pills

LAXATIV

te. Neked kell döntened sorsodról. Ne adja az Isten, hogy igazam legyen, de ne feledd, én megmondtam.

Sári hallgatott. Sorsát szüleihez bizta, akik egyszerre feszengeni kezdtek a felelősség súlya alatt. Jöttek a kérők s a papa salomoni bölcseségre határozta el magát. Ugyanazt a kérdést tette fel mindegyiknek:

Elvinnéd-e a lányomat akkor is, ha nem adnék vele se hozományt, se apaszt?

Péter a családi ház várományosa így felelt: — Igen. Csak később. Várnánk egy-két évig. Az én 3200 leimből ketten nem tudunk megélni.

Jánost kihozta sodrából a kérdés:

— Nem én. Pedig szeretem, nem is veszek el mást. De nálunk paraszt embereknél úgy van, hogy a lány is hoz annyit, amennyi a legénynek van. Legalább... Akkor szervusz bátyám! — és már sarkonfordult volna mérges nagy kedvében, ha a megijedt papa meg nem békélteti, mondván, elvégre minden úgy lesz, ahogy Sári akarja.

Erre megcsendesedett János.

— Ne haragudj, bátyám — udvariaskodott most már — nem állom én az ilyen próbát. Vagy hiszitek, hogy szeretem, vagy nem.

— Nem is arról van szó.

— Azután pedig azt gondolom, hogy az aszszonynak is kell dolgoznia, legalább is addig, amíg nincs gyerek. Főzzön, takarítson, neki is meg kell szolgálni az életért. Nem hinném, hogy Sarit nagyon beleszoktattátok a házimunkába. Akkor pedig viseljétek ennek következményét. Járuljatok hozzá annyival az életünkhöz, amennyibe az kerül, hogy más takarit és más főz.

— Természetesen. Ha Sári így akarja, akkor

— Természetesen. Ha Sári így akarja, akkor

— Természetesen. Ha Sári így akarja, akkor

— Természetesen. Ha Sári így akarja, akkor

— Természetesen. Ha Sári így akarja, akkor

— Természetesen. Ha Sári így akarja, akkor

— Természetesen. Ha Sári így akarja, akkor

Olaszország albániai akciója nyugtalanságot kelt a brit kormányban. Guido Crotta olasz ügyvivő biztosította az angol kormányt, hogy az olasz lépés

Kétszeres minisztertanácson megvitatták a Görögországnak nyújtandó biztosíték kérdését

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjai húsvét hétfőjén délelőtt 11 óra 30 perckor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács a következő kérdésekkel foglalkozott:

1. Mely intézkedések volnának fogantatók Görögország megsegítése érdekében, amelyek határai 150 mérföld hosszúságban kövessék az olasz megszállás alatt lévő Albániával és milyen lenne Korfu szigetének helyzete, amelyet — mint a Times megjegyzi — az albán hegyekről ágyúzni lehet.

2. Mennyiben egyeztetendő össze Olaszország albániai lépése az angol-olasz egyezményvel, amelyben Olaszország a földközítengeri helyzet megváltozhatatlanságát biztosította. A Times értesülése szerint erre a kérdésre az olasz ügyvivő szombaton adott felvilágosítási részben már megadták a feleletet.

3. Az angol kormány a parlament összehívásának kérdésével is foglalkozott. A Times úgy véli, hogy az alsóházat előreláthatóan a jövő hét szerdájára, vagy csütörtökre összehívják, megjegyzi azonban, hogy etekintetben még nem történt végleges döntés.

Az angol minisztertanács aztán a délután folyamán másodszor is ülést tartott. Elháarozta, hogy lépéseket tesz Olaszországban, mert az albániai megszállást az angol-olasz egyezményvel ellentétesnek látja. Az angol kormány azonban nem mondja föl ezt az egyezményt. A minisztertanács azt is elhatározta, hogy csütörtökre összehívja a parlament mindkét házát. Ezt megelőzőleg újabb minisztertanács lesz, melyen megállapítják a parlament elé terjesztendő nyilatkozatok szövegét. Valószínűleg Chamberlain már csütörtökön azt is bejelenti — mondják a londoniak —, hogy a Bal-

teljesen Albániára korlátozódik. A Havas ügyvédség szerint az olasz ügyvivő kormánya nevében azt is tudatta az angol kormánnyal, hogy Olaszország nem szándékozik megsérteni Albánia függetlenségét és tiszteletben kívánja tartani a földközítengeri statusquóra vonatkozó angol-olasz egyezményt.

Ugyáltszik, az angol kormány az albániai események következtében nem szándékozik felmondani az angol-olasz egyezményt. Röviddel az olasz ügyvivő látogatása után a Reuter-iroda diplomáciai szerkesztőjével közölték, hogy az angol körök a helyzetben némi enyhülést látnak.

Mielőtt a minisztertanács ülésezett, megjelent a Külügyi Hivatalban Tilea román és Simeonuluc görög követ.

kán-államokkal létrejött a kölcsönös segélynyújtási egyezmény.

Estére elterjedt a híre, hogy Chamberlain csütörtökön Görögország védelembéviteléről olyan nyilatkozatot tesz, mint amilyennel múlt pénteken Lengyelország javára vállalt segélynyújtási szavatosságot. Éjszaka ezt a hírt a Reuter-ügysökség útján a kormány határozottan megcáfolta.

Franciaország is felkészül.

Párizsból jelentik: Sir Erick Phipps angol nagykövet a külügyminisztériumban közölte Daladier miniszterelnökkel és Bonnet-val a Halifax angol külügyminiszter által küldött értesítéseket. Az angol közlés folytán kifejlődött megbeszélések arra vonatkoztak, hogy bizonyos Balkán-államok javára, különösen Görög- és Törökország részére lehető leggyorsabban angol-francia biztosítékot nyújtsanak.

Daladier jelentést tett Lebrun elnöknek. Kedden rendkívüli minisztertanács lesz, a szerdára összehívják az államtanácsot.

Megjelent Bonnet külügyminiszternél Purics jugoszláv követ is. Tudatta, hogy kormánya a várakozás álláspontjára helyezkedik. Politis görög követ szintén volt a francia külügyminiszternél és kifejtette, hogy Görögország jóviszonyban akar maradni a demokráciákkal, de a Tekintélyállamokkal is és ezért az értekező angol-francia bizton-sági szavatolás mellőzését kéri.

Párizsban ezzel kapcsolatban az álláspont az, hogy Anglia és Franciaország kötelezve érzi magát a Görögországnak nyújtandó biztosítékra.

A kereszténység ereje a mai Franciaországban

Beuassart Párizs püspökének előadása a városházán.

Nagyváradi. Saját tud. A nagyváradi városháza közgyűlési termében előkelő közönség előtt tartotta meg Monsignore Beuassart, Páris helyettes püspöke előadását. Az előadáson megjelentek a hatóságok és az egyházak fejei, valamint mindazok, akik a francia és a kereszténység kulturális problémáit iránt érdeklődnek.

A párizsi püspök előadása elején mingyárt rátért a francia és a katolikus kereszténykultúra szellemi fejlődésének hatásaira, ami egybekapcsolta a kereszténység kulturáját a mai időkkel. Majd rámutatott arra, hogy a kereszténység, amely a szereteten alapul s amelynek ez a legerősebb pillérje, minden megrázkódást átél. Lehet, hogy a mai politikai áramlatok mellett vannak, akik eltávolodnak a kereszténységtől, de biztos, hogy rövid idő múlva vissza is térnek ahhoz.

Majd a román-francia barátságára mutatott rá és a teremben lévő zászlókra vetve pillantást, hangsúlyozta a román-francia megértést. A kék szín is meg a piros is, a franciáké ép úgy, mint a románoké. A színek közössége a szeretet és megértés jelei, ami a két országot egymáshoz fűzi, — fejezte be nagyhatású előadását a párizsi püspök.

Az anyanyelven való vallás-erkölcsi oktatás előmozdítása

— az egyházközség egyik főfeladata

Közgyűlést tartott a Temesvár-józsefvárosi egyházközség

Temesvár. Saját tud. Húsvét hétfőn, a helybeli józsefvárosi római katolikus hitközség tartotta meg ezidei közgyűlését. Ezt — immár a tizenkilencedik évi rendes közgyűlést — Novotny Károly elnök nyitotta meg, aki megállapította, hogy az egyháztanács tagjai határozatképes számban jelentek meg s az idejéig jegyzőkönyvet magyar nyelven vezeték, miután tavaly németül írták. A püspöki főhatóság képviselőjeként Metzger Márton dr. prépost-plébános, majd a jegyzőkönyv vezetésére Eichert Mátyást, hitelesítésére Bakacsi Istvánt és Horváth Ferencet kérte fel. Kovács Béla dr. egyházközségi ügyész erre magyarul, Schaeffer Fülöp iskolagondnok németül olvasta fel az évi jelentést.

Működése ötödik esztendejét kezdi meg a hitközségi vezetőség.

A választmány működési jelentése elsősorban utalt arra, hogy a tavaly püspöki rendelettel elhalasztott egyháztanácsi választásokat újabb rendelet szerint ezidén április 16-án kellett volna megtartani. Az egyháztanács választmánya meg is tette a szükséges előkészületeket és figyelembe véve az öt temesvári hitközség vezetőférfiainak a püspöki helynök jelenlétében kötött megállapodását, hogy az egyháztanácsban egyforma számban lesznek ma-

gyar és német tagok, magyar és német részről három-három tagú jelölőbizottságot küldött ki. A jelöléseket március 25-éig kellett volna beterjeszteni. A főpásztor azonban időközben, a viszonyokra való tekintettel ismét elhalasztotta a választásokat s így az egyháztanács s az annak kebeléből alakult választmány immár működése ötödik esztendejébe lép. A hitközség ezen mindkét szerve kötelességeit a megtartandó választásokig lelkiismeretesen fogja ellátni. A főpásztori intézkedés következtében egyidejűleg a vezető magyar és német hitközségi tagok megállapodásának megvalósítását is — amelyek alapfeltétele a magyar és a német egyháztanács tagok egyforma száma — a választások megejtéséig függőben fogják hagyni.

Megemlékezik ezután a jelentés Schubert Péter választmányi tag haláláról — a megjelentek a jelentésnek azt a részét kegyeletük jelölve hallgatták végig. Emlékét jegyzőkönyvbe iktatják s erről az özvegyet értesítik. Helyére az egyházközség választmányába Appeltauer Gusztáv tanácsot hívják meg. A múlt év során a választmány tagjai lettek, hivatalból, Bojhos Mihály káplán és Friedrich Károly, a hitközségi elemi iskola igazgatója is.

Egyik főfeladat: a katolikus iskola

A hitközségi adók az év során rendszerben folytak be, bár akadnak most is esetek, amikor ezek behajtását kellett kérni. A hitközségnek az elmúlt évben 2923 adófizető tagja volt. Öt tag adóját teljesen törölték, elhalt vagy elköltözött 452, az új tagok száma 207 — úgyhogy jelenleg 2677 tag van — 246-tal kevesebb, mint tavaly. A hitközség az iskolája építéséhez a maga által kezelt alapok igénybevételén felül mintegy másfél milliós kölcsönt is vett fel, ebből a múlt évben négyszázezer leit fizetett vissza Temesvár városának, a város a kölcsön elengedését vagy a törlesztés elhalasztását nem engedélyezte.

Egyébként is a hitközség egyik főfeladatának tekinti, iskoláját teljes erővel felvirágoztatni. Egyháztanács, választmány és tantestület egyaránt tartja kötelességének közreműködni azon, hogy minél több tanulót írjanak be, különösen az első osztályba. Négy magyar és három német tanuló van jelenleg, az első magyar osztályba 36, az első német osztályba 24, összesen 254 tanulót írtak be (141 magyart és 113 németet).

Az anyanyelven való vallás-erkölcsi oktatás fontosságát az egyházközség teljes mértékben fel tudja fogni, ezért áldozatokat is szívesen hoz. Huszonhárom tanulónak teljesen elengedték az iskolafenntartási hozzájárulást, másoknak részben.

XII-ik PIUS pápa Öszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai legatusi minőségében az az eucharisztikus világkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatu fénykép emelik az

EUCCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regela Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

Több mint háromszázötvenezer lei deficitet mutat az iskola mérlege, minden egyes tanulóra 1439 leit fizet rá a hitközség, amit természetesen másoknak bevételeiből fedez. A többi temesvári hitközség közül csak az erzsébetvárosi — ahonnan igen számos gyermek látogatja az iskolát — ad évi százezer lei hozzájárulást, rendszeres támogatást adnak a Magyar Nőegylet, a Proházka Ede Fiai R.-T. és a Bánáti Bankgyűlés. Temesvár városa a római katolikus elemi iskolának a püspöki hatóság útján 320.000 leinyi hozzájárulást juttatott, ebből a józsefvárosi iskola 46.750 leit kapott. A hitközség a maga iskoláját fenntartván, mégis adományban részesítette a magyar tannyelvű katolikus gimnáziumot és a Banatia német középiskoláit. A hitközség Metzger Márton dr. prépost-plébános negyven éves papi jubileuma alkalmával százezer leies iskolaalapítványt tett, amelyből évente tandíj-segélyben részesít szegényorsú gyermekeket.

A plébánia területén létesítendő második templom javára eddig százötvenezer leinél nagyobb összeget gyűjtöttek, adományokból. Az iskolapalotában ezidén is megfelelő helyiségeket bocsátottak a Szociális Testvérek rendelkezésére, akik ezekben „egyleies gyermekotthont” tartanak fenn, s akiknek ezirányú működéséről igen elismerőleg szól a jelentés. Helyiséget adtak a magyar és német katolikus ifjúsági egyesületnek is.

A férfiak hithűsége: a jövő záloga.

Bogma Miklós alelnök-gondnok a zárószómadást és a püspöki hatóság által jóváhagyott új költségvetést. Heiblein Géza az ellenőri jelentést terjesztette be. A jelentéseket egyhangúlag elfogadta a közgyűlés s a tisztikarnak egyidejűleg megadta a felmentvényt. Kovács István erre lelkes hangon méltatta a vezetőség munkáját és indítványára a közgyűlés ennek a munkának jegyzőkönyvi köszönettel adózott. Novotny elnök köszönte meg az elismerés és bizalom ezen megnyilatkozásait.

Metzger dr. prépost-plébános megleghangú szóval állt a közgyűlés mellett.

— A — Józsefkülvárosban — mondotta — még nem volt eset arra, hogy a papot megtámadták vagy megbántották volna: ellenkezőleg a hívek egy akarattal állnak papjaik mellett s legközelebb áll hozzájuk az egyháztanács, a maga nagyarányú munkájával és megértő támogatásával. A hívek, különösen a férfiak mély vallásossága meghatározó módon nyilatkozott meg a szentsír állandó és tömeges látogatásával is és a feltámadási körmenet impozáns arányaiban. A katolikus férfiaknak Istenhez minél inkább való közeledésében látja a jövő zálogát is.

Bucuresti levél

*

Bucuresti, április hó

Egy Bucurestiben, 1852 januárjában lezajlott magyar történelmi esemény nyomainak akartam keresni bucaresti sajtótermékekben. A mai értelem-ben vett hírlapírás azonban nem létezett itt abban az időben. Itt megjelent napilapokról nem tud a román bibliográfia. Volt egy Gazeta Oficială nevű hivatalos közlöny, amelynek azonban egy példányát sem őrzik ebből az évből a Román Akadémia könyvtára. Egy másik, félhivatalos közlönynek, a Vestitorul Románescnek, már a tizennyolcadik évfolyama jelent meg ebben az esztendőben az Akadémia könyvtárában csak hiányosan, márciustól kezdve találhatók ennek az évfolyamnak a számai, s nem nyújtják a napi események képét, hanem csak hivatalos közleményeket tartalmaznak és általános külpolitikai helyzetképet adnak Európá országairól. Már valamivel fűgőbb, hírlapszerűbb a Bucurestiben ezidőtájt megjelent Bukarester Deutsche Zeitung, amely ez évben néhány hónapig a Gazeta Germană si Română címet viseli, de ennek sincs egyetlen januári száma sem az akadémia hírtokában.

Nem érdektelen azért lapozgatni e közel száz esztendő lapjainak akkor sem, ha az ember nem a tudományos kutató pápaszemén az vizsgálódik. Feljegyzésre érdemes például, hogy a Vestitorul Románesc 1852-iki évfolyamának első rendelkezésére álló példányai még kétnyelvűek: hasábosan román és francia szöveggel, ami mindenesetre megkönnyíti a nem-tudós kutató számára az ezévből még cirill betűvel nyomtatott román hírlapi közlemények olvasását. Néhány számmal később azonban elmaradnak az azonos szövegű francia hasábo, s egynyelvű közlemények sűrűsoros cirillbetű-erdeje következik, amelynek rejtelmébe csak alapos bűngészés után bírnak behatolni a kevésbé avatott szemek.

Természetesen sokkal könnyebb olvasmány a Bukarester Deutsche Zeitung. Bizonyos Sveder nevű ur szerkesztette, aki a Podumogosaia uton, a mai Calea Victoriei lakott valahol, s a lakásán volt a szerkesztőség és a kiadóhivatal is, ahogy ezt egyik kiadóhivatali hirdetésében is vallja.

Ezt a nyilatkozatot, amely egyébként igen mérges hangon van megfogalmazva, annak a kísérletnek a kudarcra tette a Bukarester Deutsche Zeitungban szükségessé, amellyel az érdemes szerkesztő 1852 márciusában kétnyelvű megjelenéssel nagyobb elterjedtséget akart biztosítani lapjának. Az addig kis-alaku „Zeitung”-ot nagy formátumúvá, címét pedig Gazeta Germană si Română-ra változtatta, s minden közleményét hasábosan cirillbetűs román fordításában is megjelentette, ami nagy munka és költség-többletet eredményezett.

A vállalkozás azonban, mint Sveder ur említett nyilatkozatában bosszankodva megállapítja, nem mutatkozott életrevalónak. Alig egy-két román előfizetőre tudott szert tenni. Azért három hónapi erőfeszítés után visszatért hetenként kétszer megjelenő lapjának eredeti alakjához, címéhez és tiszta német nyelven való szerkesztéséhez, bejelentve, hogy szívesen visszatéríti a román szöveg iránt érdeklődők előfizetési díjait, de a kétnyelvű megjelenés következtében előállott veszteségeket tovább viselni nem hajlandó...

Ezek a többnyelvű sajtótermékek tehát nem váltak be már 1852-ben sem.

De viszont vagyoni romlások akkortájt is elég gyakran előfordulhattak. Erre könnyű következtetni e régi bucaresti német lapban sűrűn megjelent árverési hirdetésekben is. Többek között, szó van itt egy árverésről, amelyet a Podumogosaia-uton, az „új színház mellett” tartottak meg bizonyos Török ur házában.

Amihől pedig az tűnik ki, hogy a múlt század közepén olyan előkelő helyeken is voltak magyar embereknek háza, mint a mai Calea Victoriei.

Egészen bizonyos, hogy sok ilyen érdekes magyar vonatkozást is lehetne találni ezekben a doh-illatú, megsárgult újságokban. De ahhoz a tudós kutató fenntemelt papaszemére lenne szükség. (j. b.)

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: TRADER HORN.
CORSÓ: A DZSUNGEL FEJEDELME.
DORIAN: SZUEZ.

VIII. évf., 77. szám. — Szerda, 1939. április 12.

A jugoszláv határig érkeztek Albániában a megszálló olasz csapatok

Már hétfőn befejezettnek mutatkozott a megszállás.
Albánia népe gyilkosságokkal vádolja Zogu királyt.
Ciano olasz külügyminiszter az albán fővárosban

Rómából jelentik: Az albániai olasz hadműveletekről húsvét hétfőjén hivatalos jelentést adtak ki, amely részletesen ismerteti az olasz csapatok partraszállását és Albánia megszállását. Hangsúlyozza a jelentés, hogy a megszállásnál döntő szerepet játszott az olasz légi haderő is.

A tiranai rádióállomás hétfőn 13 óra 40 perckor adta első közvetítését az olasz csapatok bevonulása óta. Az albán és olasz himnusz eljátszása után *Giaferiti*, az albán közigazgatási bíróság elnöke mondott rádióbeszédet. Hangoztatta, hogy az albán nép szorongva várta azt a pillanatot, amikor a Duce megmenti az albán nemzetet a végromlástól.

Rómából jelentik: Az albán hazafiak közös felhívást bocsájtottak ki, amelyben hangsúlyozták, hogy Achmed Zogu uralkodása tönkretette egész Albániát. Zogu király meggyilkoltatta az albán nép felvilágosult és értelmes vezetőit és a népre kényszerítette akarát. Az albán nép tehát kitörő lelkesedéssel és fellélekzetten fogadta az olasz csapatokat, a győzedelmes fa-

sizmus képviselőit és mint felszabadítókat üdvözölte őket.

Albánia volt kormányzója tolmácsolta Ciano olasz külügyminiszter előtt a nép hódolatát.

Tiranából jelentik: Ciano gróf külügyminiszter vasárnap délelőtt repülőgépen Tiranába

érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták. Jelen volt a fogadtatásnál a tiranai német és spanyol követ is. Feltűnést keltett, hogy az olasz külügyminisztert elkísérte Tiranába *Seregi tábornok*, római albán követ is. Ciano az albán fővárosban magasrangú állami tisztviselőket és politikai személyiségeket, továbbá az albán gazdasági élet vezetőit fogadta.

Kapr Yapi, Albánia volt kormányzója az albán nép hódolatát tolmácsolta Mussolini és a fasiszta Olaszország előtt.

Ciano gróf résztvett egy katonai díszszemlén is, majd a városházán fogadta a tiranai „vének tanácsát”, amelynek tagjai éltették Mussolinit és Olaszországot. A katolikus albán hegyilakók küldöttsége díszes himzésű albán zászlót nyújtott át Ciano gróf külügyminiszternek, hogy ezzel is kifejezésre juttassa az olasz uralom iránti hódolatát.

Ideiglenes kormányzó-bizottság Albánia élén

Hosszabb megbeszélések Ciano gróf és a római angol nagykövet között

Rómából jelentik: Zogu király elmenekülése után a kormányzat nélkül maradt Albániában az olasz kormány egy bizottságot nevezett ki, amelynek az a feladata, hogy a közigazgatás ellátásáról gondoskodjék. A tiranai ünnepségek után Ciano gróf a déli órákban visszaérkezett repülőgépen Rómába és azonnal a Venezia-palotába ment, ahol Mussolini miniszterelnöknek beszámolt tiranai eljárásairól. A

délutáni órákban azután az olasz külügyminiszter újból fogadta Lord Perth angol nagykövetet és vele hosszabb megbeszélést folytatott.

Az olasz lapok feltűnő cikkeiben számolnak be arról, hogy az albán nép nevében már néhány hónappal ezelőtt több személyiség közbelépést kért a fasiszta kormánytól és felajánlotta az olasz királynak és császárnak az albán királyi koronát.

Több száz olasz repülőgép is szállította a megszálló csapatokat

Zog király csapatai letették a fegyvert, tisztjei az olasz hadseregbe kérik felvételüket

Tiranából jelentik: Húsvét hétfőre Albánia katonai megszállása teljesen befejeződött. Az olasz gépesített osztagok még szombaton megérkeztek az Albánia közepén fekvő Elbaszánba és folytatták előrenyomulásukat dél felé. Még vasárnap is érkeztek olasz csapatok Albániába. Gépesített csapatok elfoglalták Agiro Castro-t és Beratot. Vasárnap egész nap folytak repülőgépekkel is a csapatszállítások. Több száz olasz

repülőgép hozta a katonaságot a tiranai repülőterre és onnan automobilokon vitték őket Tiranába. Az előnyomuló olasz csapatokat a lakosság már sehohsem akadályozza útjukban, az ellenállás teljesen megtört. Zogu király felbomlott csapatai visszatérnek Tiranába és beszállítják fegyvereiket az olasz követségnek, a tisztjeik pedig kérik felvételüket az olasz hadseregbe.

Fosztogató bandák kirabolták a tiranai királyi palotát

Elelmiszert, ruhát és százkilencvenezer aranyfrankot osztottak ki az olaszok a nyomorgó albán lakosságnak

Tiranából jelentik: Itt, az albán fővárosban mindenütt olasz és albán zászlók lengenek. Húsvét hétfőjén Albániában már mindenütt köznap volt az élet. Ez volt a helyzet Tiranában és azokban a kikötővárosokban is, amelyek-

ben a csapatokat partraszállították. Az üzletek megnyitáltak és a közlekedés is teljesen normálissá vált.

Csupán a királyi palota mutat siralmas képet. A fosztogató bandák nemcsak teljesen

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 28-tól,
május 8-ig.

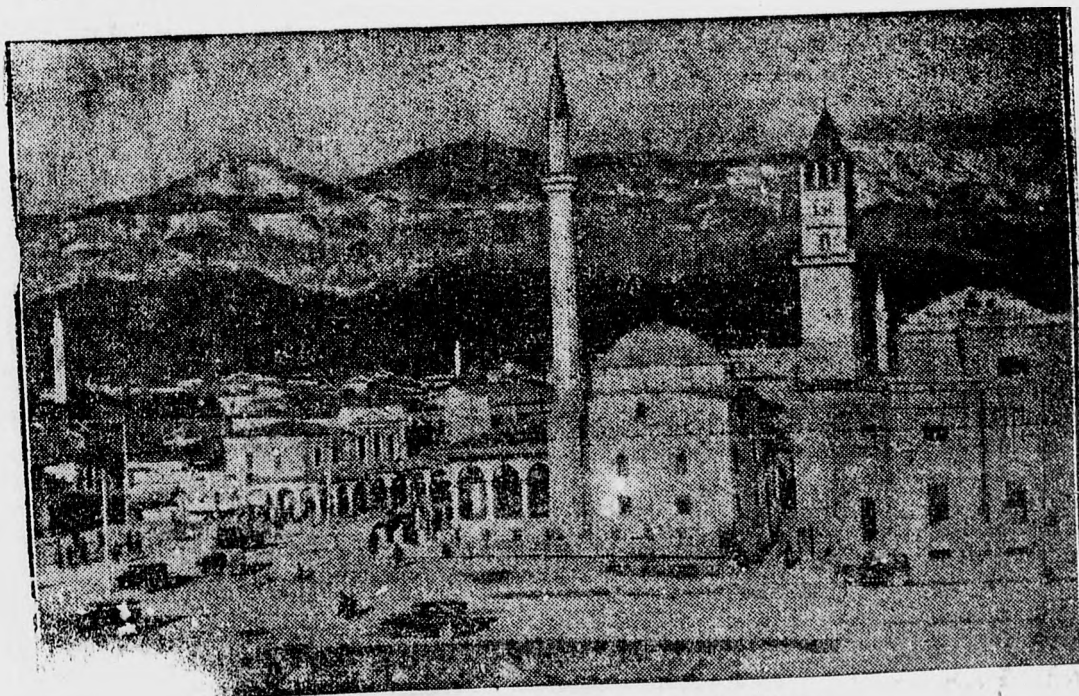
1500 kiállító, 9 külföldi állam részvételével. — Saját rádióleadó állomás. - Divatszínház. - Számos ipari és közüzemi külön csoport.

50% utazási kedvezmény

Ervényes Magyarországon Budapestre április 18-tól, május 8-ig, vissza április 28-tól május 18-ig. A 37 külföldi államban érvényes vasuti és egyéb menetdíj-kedvezmények részleteit a vásárigazolvány ismerteti. Ervényes utlevél és vásárigazolvány felmutatása ellenében

vizummentes határátlépés
április 18-tól május 8-ig.

A vásárvizum május 18-ig jogosít bárkit magyarországi tartózkodásra. **Vásárigazolvány** egyenként 120 leierért kapható a „Románia” utazási iroda és a **Wagons Lits-Cook** iroda összes fiókjaiban.

Tirana, Albánia fővárosának főtere.

kirabolták a palotát, hanem nagy pusztítást is vittek véghez.

Durazzóban vasárnap egy olasz hajó nagymennyiségű élelmiszert és ruhát szállított part-ra, amelynek szétosztását azonnal megkezdték.

Zog király és Geraldine királyné Görögországban

Athénből jelentik: Zog király, aki még szombaton átlépte a görög határt és Floridába

Geraldine, Albánia királynője

érkezett, a betegen fekvő Geraldine királynéhoz, vasárnap továbbutazott és délután kíséretével Szalonikibe érkezett. Zog király a görög hatóságok előtt kijelentette, hogy rövid időn

Ciano gróf külügyminiszter, aki repülőgéppel most már mindennapos vendége lett Tiranának, Mussolini megbízásából 190.000 aranyfrank gyors segélyt utalt ki a nyomorban selym-lődő albán lakosság számára. Ezenkívül is nagyszabású segítőakció indult meg.

ből táviratot intézett Mussolinihez. Ebben jelentette, hogy a Duce parancsát Albániára vonatkozólag végrehajtották.

A táviratra a Duce válaszként s elismeréssel kiemelte, hogy az expedíciós hadtest fasiszta elszántsággal járt el és villámszerű gyorsasággal számolt fel egy érett helyzetet.

Hamis hír Korfu szigetének angol megszállásáról.

Londonból jelentik: Az angol tengernagy hivatal cáfolja azokat az elterjedt híreket, amelyek szerint angol csapatok szálltak volna part-ra Korfu szigetére.

Zog, Albánia királya

A beteg királyné vasúti hálókocsiban töltötte a húsvétéjszakát.

Párisból jelentik: A Havas-iroda külön tudósítója jelenti Athénből: Zog király és kísérete az éjszakát Larisszában töltötte. Geraldine királyné az éjszakát szintén Larisszában töltötte a hálókocsiban. Minderről gondoskodtak, amit a királyné egészsége megkíván. A király jövő tartózkodási helyéről még semmit sem tudnak. A volt albán miniszterek tartózkodási helye is ismeretlen. Elterjedt hírek szerint Törökországba szándékoznak menni.

Durazzo nincs romokban

A külföldi újságírók meggyőződtek, hogy nem igazak a város elpusztulásáról terjesztett hírek

Rómából jelentik: A durazzói partraszállásról a Havas és Reuter sajtóirodák révén az a hír terjedt világgá, hogy a kikötő várost az olasz légi bombák pusztára romhalmazzá tették. A római rádió Albániába kiküldött tudósítója a következőképpen ismerteti a jelenlegi állapotokat:

A Durazzóba érkezett külföldi újságírók saját szemükkel meggyőződhetnek arról, mennyire valótlanok a város bombázásáról s az okozott súlyos károkról szóló céltapasztalások.

Ezekből a jelentésekből mindössze annyi igaz, hogy a Durazzónál partraszálló első olasz különítményt néhány száz fős albán csapat, amely azonban nem tartozott az albán sorkatonasághoz,

puska- és géppuskatűz alá vette. Az olaszok kímélni akarták a várost és ezért csak a kikötőbe érkezett torpedórombolók ágyú szóltak meg, hogy elhallgattassák az albánok tüzeit.

Albániában rövidesen újra megnyílnak az iskolák és a bíróságok is megkezdik működésüket.

Ciano külügyminiszter utasítására haladéktalanul szabadon bocsátják mindazokat a politikai foglyokat, akiket az elmúlt rendszerrel szemben tanúsított ellenállásuk miatt börtönöztek be.

A legújabb jelentés szerint az olasz csapatok a légi haderő segítségével hétfő délelőtt megszállták Koroszt, Albánai délkeleti, Jugoszláviával szomszédos tartományának fővárosát.

A tiranai repülőtéren a hétfői nap folyamán további csapatok és olasz szakemberek érkeztek albán területre.

A pénzügyigazgatóságban való jelentkezésre szólították fel a nagyváradi nyilvános helyiségek tulajdonosait, akiknél április 1-től kezdve zene játszott

Nagyvárad. Saját tud. Közismertek azok a zavarok, amelyek az új látványossági adótörvény életbeléptetése kapcsán előfordultak. A törvényt ugyanis általában helytelenül értelmezték és így történt meg, hogy az új látványossági törvény, nyilvánosságra hozatala után, az összes nagyváradi nyilvános helyiségekben azonnal leállították a zenét, a zenészeket pedig szőinek eresztették. Másnap, amikor dr. Cioloca Emil híven interpretálta a törvény szövegét, a zenészek újból elfoglalták helyeiket.

A további félreértések elkerülése céljából a pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya, amely az új látványossági adótörvényt végrehajtja és alkalmazza, a következő hivatalos közleményt adta ki:

Felhívjuk az összes nyilvános helyiségek tulajdonosait, illetve azokat, akiknek helyiségében április 1-től, — leszámítva a csütörtökön, péntek és szombati általános zenetiltalmat — általában szerződötten zene játszott, saját érdekében jelentkezzenek holnap a pénzügyigazgatóság II. emelet 36. számú szobájában. Az érdekeltek kávézó, étteremtulajdonosok, klubok és többi nyilvános helyiségtulajdonosok nyilatkozzanak arról, hogy zenét tartanak és hajlandók az új törvény alapján a zenetaxát továbbra is fizetni.

A fenti felhívás alapján kell tehát az összes zenével rendelkező helyiségtulajdonosoknak holnaptól kezdve a nagyváradi pénzügyigazgatóságban jelentkezni.

Az olasz sajtó magyarázata: Albánia birtoklása az új római birodalom biztonságára szempontjából életbevágó fontosságú

Rómából jelentik: Az olasz sajtó részletesen ismerteti azokat a tényezőket, amelyek szükségessé tették Albánia megszállását. Az első indok: Olaszország közbelépését elsősorban Albánia belső állapota tette szükségessé. Olaszország 150 millió aranyfrankot fektetett be Albániába. Az alábbi években — írja a Messagero —

albán vezető körök visszaéltek Olaszország bizalmával és a király más államoknál intrikált Olaszország ellen, amellyel olasz támogatással Rigómező irányában meg akarta támadni Jugoszláviát.

A második főindok: Olaszország albániai közbelépését Olaszország védelmi biztonsága követelményeivel hozzák összefüggésbe. A Lavoro Fascista megírja, hogy az abnormis európai helyzet és az egymással szembenálló két hatalmi csoport egyre erősödő versenye a Ducet arra készítette, hogy Albániától Olaszország stratégiai helyzetének megerősítését kérje.

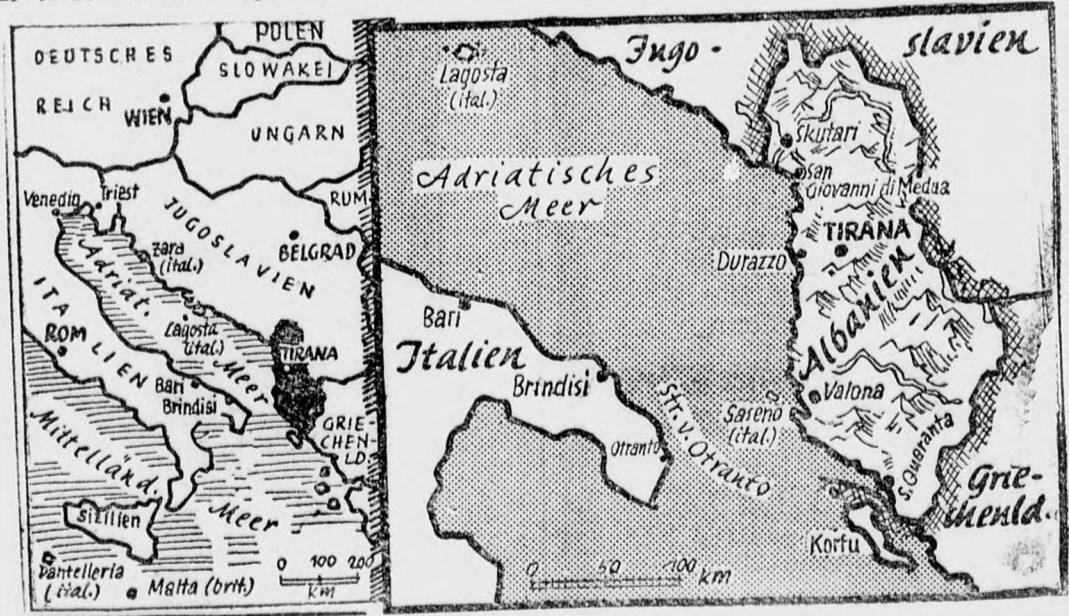
Amikor a demokrata államok minden oldalon igyekeznek kiterjeszteni befolyási körüket, Olaszország számára is szükségessé vált, hogy az albán partok mentén hathatósabban gondoskodjék biztonságáról.

Albánia birtoklása az új római birodalom biztonságára szempontjából életbevágó fontosságú

és a csapatküldések birodalmi érdekeknek feleltek meg.

Jelentés a befejezett munkáról. — Mussolini elismerése a villámgyors elintézésért.

Rómából jelentik: Buzzoni tábornok, az albániai olasz haderők főparancsnoka Tiraná-

Albánia térképe.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Beltől: Egész évre 900, fél évre 450, negyed évre 225, egy óra 75 lel.
Külföldön: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyed évre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**
Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

Abucsurósi időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északkeleti szél, nyugaton gyengébb légáramlás, csak kevés felhő, a nappali hőmérséklet alig változik. Az éjjeli lehűlés még fokozódik és a szélvédett helyeken mérsékelt talajmenti fagy lesz.

II. KÁROLY KIRÁLY HUSVÉTI TÁVIRATA ARADVÁROS VEZETŐSÉGÉHEZ.
Aradról jelentik: Megirtuk, hogy Aradváros vezetősége a város lakossága nevében a husvéti ünnepek előtt táviratilag fejezte ki jókívánásait II. Károly királynak. A táviratra ma ugyancsak táviratilag érkezett válasz az uralkodótól, aki a királyi palotából keltezett köszönő sorokat saját maga írta alá. A távirat szövege a következő:

VLAD tábornok Aradváros polgármestere.
— Köszönetemet fejezem ki az aradiaknak a hagyományos „Valóban feltámadott” üggyel kifejezett jókívánásaiért. Boldog vagyok, hogy alkalmam volt tegnap meglátogatni Arad szép városát.

II. KÁROLY.

Befejezték a radnóti földművesiskola tanfolyamát. Marosvásárhelyről jelentik: A megyében levő Radnóton jól sikerült téli tanfolyamot rendeztek a földműves iskola keretében. A befejező vizsgálatok április 13-án és 14-én lesznek.

GYERGYÓTÖLGYESEN POLGÁRI BÍRÓ VÁLTOTTA FEL A CSENDŐRMESTER KÖZSÉGI BÍRÓT. Csíkszereda. Saját tud. Megbízást kapott a csíki megyefőnökségtől annakidején Traian Pricăjanu gyergyótölgyesi csendőrmester: községi híróvá neveztek ki ennek a négyezer lakost számláló járási székhelyű község élére. Gh. Theodorescu ezredes-megyefőnök intézkedésére most megvonták a megbízást a csendőrmestertől és polgári egyént, Nicolae Bota birtokost állították a község élére.

Halálozás. Sepsiszentgyörgyön háromnapos szenvedés után — 58 éves korában — meghalt Fogolyán Anna, az Oltáregyesületnek 30 év óta pénztárosa és egyik legbuzgóbb, tevékeny tagja. Az egyesület gazdag könyvtárát, mely nagyrészt a Fogolyán-család ajándéka, féltő gondjával rendezte és kezelte. Temetése nagy-szombat délután 4 órakor ment végbe a leg-mélyebb részvét mellett.

ELLOPTÁK TASNÁDY FEKETE MÁRIA AUTÓJÁT. Budapestről jelentik: **Tasnády-Fekete Mária,** Grosschmid Gézáné színművésznő tegnap bejelentette a rendőrségen, hogy autóját a Váci-utca 10. sz. ház elől valaki ellopta. A rendőrség körözi az eltűnt autóbilét.

Felmentette a tábla a hamispénz terjesztésével vádolt monopol-inkasszánt. Nagyvárad. Saját tudósítónktól. Filip Nicolae, a Jövedéki Autonom Pénztár szatmári elárúsítóját és inkasszántát hamis pénz terjesztéséért állították bíróság elé. Filip a szatmári Banca Natională-nál be akarta fizetni a botolyt összegeket és a pénztárakcskában a bank pénztárosa egy hamis százast és egy huszeletet talált. Azonnal jegyzőkönyvet vittek fel az esetről és az inkasszánt feljelentették az ügyészségen. Filipet hamispénzterjesztésért helyezték vád alá. Filip az-után védekezett a törvényezék előtt, hogy ő na-gyon sok pénzzel jár, sok helyen inkasszánt és így nagyon könnyen előfordulhat, hogy véletle-nél olyan hamis pénzt kap, amiről nem tudja felismerni, hogy az hamis. Szándékosság nem vezette, kéri fölmentését. A törvényezék Filip Nicolae-t 500 lei pénzbüntetésre ítélte. Filip az ítéletet megfellebbezte és így került az ügy a nagyváradi táblához, amely a törvényezék íte-lét megsemmisítette és Filip Nicolae-t felmentet-te a vád és annak következményei alól.

MEGHALT A VEZÉRKARI FŐNÖK HELYET-TESE. Bucurestiből jelentik: Az éjszaka elhunyt Vaitoianu Alexandru tábornok 73 éves korában, aki a vezérkari főnök helyettese volt. Halálát Vaitoianu királyi tanácsos gyászolja.

Zürichi zárlat. Párizs 11.81, London 20.87 fél, Newyork 446, Brüsszel 75.05, Milánó 23.46, Am-szterdam 236.75, Berlin 179, Szófia 540, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 330.

Svájban a hegyomlás eltemetett egy gyer-mekotthont. Flimsből jelentik: Husvét hétfőjén déliben borzalmas szerencsétlenség történt a graubündeni kantonban. A Flimsenstein-hegyről hatalmas sziklatömegek váltak le és a lezuduló szikladarabok valószággal eltemettek egy gyer-mekotthont, amely a hegy lába alatt állt. Az épületben huszonnyolc gyermek tartózkodott. Mentőexpedíció igyekezett kiánni az eltemetett otthont a föld- és sziklatömeg alól, délután négy óráig sikerült is tizenegy gyermeket élve, de su-lyos sérülésekkel kimenteni, míg ötnak már csak összeroncolt holttestét találták meg. A többiek után tovább kutatnak.

Dr Kölcsey Ferenc gyásza. Nagykárolyból je-lentik: Sulyos gyász érte dr Kölcsey Ferenc domahidai földbirtokost, a volt Magyar Párt nagykároly-járású és városi tagozatának közsze-retetben álló elnökét. Édesanyja özv. Kölcsey Já-retné 75 éves korában a napokban Szatmáron elhunyt. Színerváralján temették el az elhunyt nagyasszonyt osztatlan nagy részvéttel. Dr Köl-csey Ferenc gyászában a város és a környék magyarsága is osztozik.

BOSSZUBÓL TÜZCSÓVÁT DOBOTT HARA-GOSA HAZÁRA. Bucurestiből jelentik: A muscel-megyei Petroşani községben borzalmas tűzvész pusztított feltámadás éjszakáján. A tűz hat házat és parasztagazdaságot teljesen elhamvasztott. A tű-zvést egy asszony okozta, aki haragosának házára csóvát dobott, mialatt mindenki a templomban tartózkodott. Mire a feltámadási ünnep véget ért, a tűz annyira elharapózott, hogy a hat falusi gaz-daság közül egyet sem lehetett megmenteni.

Meghalt az erdőőr „riasztó” lövésének ká-szonfeltűzi áldozata. Csíkszereda. Saját tud. Je-lentették, hogy Vasilica Anghelache kásonfeltű-zi hatósági erdőőr, állítása szerint „riasztó” lö-vészeket adott le szolgálati fegyveréből az öt megtámadó több lakoóra. A két lövés közül az egyik olyan súlyosan megebesítette Demeter János 21 éves cigánylegényt, hogy sérüléseibe a kórházban, anélkül, hogy eszméletét visszanyer-te volna, meghalt. A gyilkos erdőpásztort letar-tóztatták.

Lezuhant repülőgép. Bucurestiből telentik: A banasai repülőtéren egy Savoya-Marchetti rendszerű repülőgép lezuhant. A gép összetört, a bennülők életben megmenekültek.

I. Ghazi, Irak királya, aki, mint megirtuk, magavezte gépkocsin a halálba rohant.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS

Mindazoknak, akik felejtethetn drága jó feleségem, szeretett jó ídes-nyánk temtésén fájdalomukat részve-tükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk halás köszönetet.

BOZSIK LAJOS és családja

Feljegyzések

Bizonyára másnak is megakadt a szemé azon a híren, hogy Trockij Leó, a száműzött forradalmár hosszú küzdelem után és nem-zetközi bonyodalmak közepette a francia hatóságok segítségével visszakapja családj körébe unokáját, Vojkoff tanár 14 éves fiát.

Család, nagypapa, unoka, — milyen fur-csán és idegenül hangzanak ezek az egyszé-rű, ősi fogalmak a kérlelhetetlen bolsevista forradalmárnak, Trockij Leónak neve mel-lett. Milyen természetes és közönséges pol-gárok között, hogy a nagypapa mindent vissza-teréséért s milyen meglepő, amikor a gondos, szerető nagypapa megszólal a forradalmárban, aki olyan világtrendért küzdött, ontott vért s forgatott fel minden régít, ahol a gyermek az apját sem ismerheti közelebből, nehogy a nagyapját. Miképpen is lehessen másként, ha a gyermek köztulajdon, neveléséről s el-tartásáról állami intézetekben az állam gon-doskodik.

Nem tudjuk, hogy a valóságban meny-nyire hajtották végre ezt az elvet s a gyer-mekek millióit 7 éves korukban tényleg ki-szakították e családi körből. Azt azonban lát-hatja a világ, hogy ezt a műveletet az emberi lélekben nem tudták végrehajtani: világ-raszoló bizonyíték reá, ime, maga Trockij Leó, a száműzött forradalmár, akiben öreg korában felbred az egyszerű, polgári, érzel-mes, szerető nagypapa, amikor nem a nagy elvről, hanem a saját kallódó, veszendő — unokájáról van szó.

Ez az unoka nem rossz helyen volt Pá-rizsban. Nevelő anyja volt, ki szeretettel gon-dozta s megadott neki mindent, ami csak telt tőle. A környezet is, amelyben élt, hamis-tatlan, valódi proletár környezet volt: a nagy elveken tehát nem esett eszobra. A gyermek-nek bizonyára jobb is lett volna, ha Francia-országban nevelkedik, ahol bizonyosan több tudást, műveltséget, hasznos ismeretet szerez-het, mint Mexikóban, ahova mindezeket gyarmati használatra szállítják az emberi művelődés nagy metropolisai.

Es, ime, mégis: az öreg Bronstein küzd, áldoz az unokájért, felhasználja összekötte-téseit, igénybe veszi az atkozott polgári rend-őrséget, a nemzeti államok rendjének leg-főbb kezesét, hogy serdülő unokájának nyu-godtabb életet, nagyobb módot biztosítson s ott tudja őt öreg napjaiban maga mellett. Ezt a legjámorabb sarki fűszeres, vagy a nyugalmazott irodatiszt se tudná másként érezni és cselekedni, legfeljebb abban volna a különbség, hogy — kevesebb eredménnyel.

Minél bonyolultabbnak látszik körülöt-tünk a világ, annál jobban kell hinni abban, hogy az életnek elemei végtelenül egyszerűek s mindig, mindennütt ugyanazok. Megnyug-tató bizonyíték erre, hogy a falankszter vi-lágot építő, vérengző forradalmárokból öreg-korukban totyokos, unokák sorsáért aggó-jákban nagypapák lesznek, akik a család lerombolásával szerzett hírnevüket a saját családjuk átmentésére használják. (Skit.)

A családi háborúság szörnyű vége. Szeged-ről jelentik: Borzalmas családi tragédiái történt vasárnapra virradó éjezaka Tápén. Göbolyós Ist-ván 67 éves gazda és 63 éves felesége között na-pirenden voltak a legelkeseredettebb veszekedé-sek. A gazda vasárnapra virradó éjszaka, ami-kor azt hitte, hogy felesége alszik, konyhakéssel le akarta szúrni. Az asszony azonban védeke-zett, mire Göbolyós lerántotta a földre és addig rugdalta, ütlegelte, amíg vérbefagyva, holtan nem terült el. Ezután a kamrából kötelet hozott és felesége holtteste felett a mesteregrendára felakasztotta magát. Reggel akadtak rá a szom-y szédok a két holttestre.

A nyitott vasúti kocsiból elloptak egy ezerli-teres boroshordót. Csíkszereda. Saját tud. A ma-défalvi állomás egyik mellékvágányán vesztegelt egy tehervonat, melynek egyik nyitott kocsijá-ból éjnek idején eltűnt egy ezerliteres boroshor-dó. Az állomásfőnökség feljelentésére erőlyes nyomozást indított a csendőrség a különleges lopás ügyében az ismeretlen tettes kézrekeríté-sére.

A román és a török külügyminiszter találkozója Istanbulban

A Balkán-szövetség követendő magatartásáról tárgyaltak. A szaloniki egyezmény szellemében további szoros kapcsolatokat kívánnak a bolgár és más szomszédos államokkal. Gafencu hazautazott

Ankarából jelentik: Gafencu román és Saracoglu török külügyminiszter az istanbuli találkozón együtt megvitatta, hogy a Balkán-Szövetség kebelében milyen magatartásuk legyen abban a helyzetben, ami a legutóbbi események folytán előállott. A két diplomata megállapította, hogy országaiknak nagy a közös érdekűsége sok kérdésben. A tárgyalások folyamán kialakult az a nézet, hogy továbbra is folytatni fogják a Balkán Szövetség békés és szilárd politikáját, amely arra irányul, hogy fenntartsa a békés rendet és a népek boldogulását. Megtárgyalták annak lehetőségét is, hogy a szaloniki egyezmény szellemében szorosabbá tegyék a Bulgáriával való kapcsolatokat s általában minden szomszédos nép felé tájékozzanak. A tárgyalások lefolytatása után Gafencu külügyminiszter visszautazott Bucurestibe.

Ankarából jelentik: A török minisztertanács ülést tartott, hogy megtárgyalja azokat az intézkedéseket, melyek a legutóbbi nemzetközi eseményekkel kapcsolatban szükségesekké váltak. A minisztertanács ülésén Saracoglu külügyminiszter beszámolt Gafencu román külügyminiszterrel folytatott tárgyalásairól.

A görög kormány megnyugtató hivatalos közleménye.

Athénből jelentik: A görög kormány hétfőn közleményt bocsátott ki, melyben kifejti, hogy a görög népek semmilyen nyugtalanságra sincs oka. A kormány figyelemmel kíséri az eseményeket és rendelkezik mindazokkal az eszközökkel, amelyek birtokában az ország függetlenségét meg tudja védeni.

Április 18-tól kezdve féláron lehet a nemzetközi vásár igazolványával Budapestre utazni

Budapesti tudósítónk jelenti: Magyar ipari körökben ez évben különösen nagy érdeklődéssel néznek az április 28-án megnyitandó és május 8-ig nyitvaálló Budapesti Nemzetközi Vásár elé. Ez a vásár szolgáltatja az első alkalmat arra, hogy a magyar ipar az országhoz újonnan hozzácsatolt területek hatóságai és kereskedelme előtt bemutatassa átfogó egységes képen egész termelését.

A vásár fokozott jelentőségével indokolják a külföld részéről mutatkozó kivételesen nagy érdeklődést is. Az eddigiek szerint külön nemzeti kiállításal részt kívánnak venni Jugoszlávia, Olaszország, Lengyelország, de lesz japán, braziliai, svájci kiállítás és részt vesznek egyéni kiállításokkal a magyar gazdasági élet szempontjából fontos németországi kikötők és egyes nagyobb városok is.

A magyar gyáripár részéről eddig mintegy 1500 cég jelentette be részvételét.

Felfüggesztette a törvényszék a vádlott távollétében gondatlanságból okozott tüzvészert hozott öthavi elzárás végrehajtását. Csikszereda Saját tudósítónk jelenti. Frangó Frangopol constantai 64 éves török nemzetiségű fagyaltos az egyik fürdőudvaron Tusnádfürdőn ütötte fel a sátorát. Éjszakára az egyik villa nyári konyhájában húzta meg magát. A nyári konyha, a török fagyaltos eldobott cigarettájától tüzet fogott és leégett. Gondatlanságból okozott tüzvészert miatt indult eljárás ellene. A törvényszék a vádlottat távollétében öthavi fogházra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban háromévre felfüggesztette.

* A legideálisabb hashajtó, vértisztító, epahajtó a dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 le. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Csikmegyei hírek. Csikszereda. Saját tud. Birtha István csikszentmihályi illetőségű napszámos Marosfőn munkát keresett, de nem talált. Éjszakára Főrika János gazdálkodótól szállást kért. Azzal halálta meg a gazda szívésségét, hogy hajnalban öszezeszte annak minden értékesebb holmiját és megszökött. A csendőrség keresi a tolvajt. — Ambrus György és Ambrus Albert ugyancsak gyergyócsomafalvi lakosok mulatozás közben öszezeszték. Verekedésre került sor, Ambrus György olyan súlyosan bántalmazta legénytársát, hogy az kórházba szállítás közben meghalt. Ambrus György tette következményei elől az erdőbe bujdosott el.

A Budapesti Nemzetközi Vásárt látogató közönség Magyarországon ez évben is 50 százalékos utazási kedvezményben fog részesülni. A román államvasutak a visszautazásra 50 százalékos jegykedvezményt fognak adni. Jugoszláviában mindkét útirányban 50 százalékos menetdíjkedvezmény áll rendelkezésre. Kedvezményt adnak a szlovákiai és a németországi vasutakon kívül további 21 állam közlekedési vállalatai is. Különösen nagy jelentősége van annak, hogy a most már minden menetjegyirodában beszerezhető vásárigazolvánnyal ellátott külföldi közönség minden egyéb feltétel vagy külön szabály figyelembevétele és a magyar vízum előzetes megváltása nélkül léphetik át a magyar határt. A vásárigazolvány birtokosai a Budapest utólag csak 2.50 P-ért megváltható magyar vízum birtokában május hó 18-ig tartózkodhatnak Magyarországon területén.

Temetések Nagyváradon. Nagy Mihály Sebes-Körös társulati nyugdíjas, 86 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Havassy-kápolnából. — Máthé Etelka 70 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután volt. — Kosárka Demeterné szül. Szeredai Ágnes 84 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután volt. — Özv. Kovács Istvánné szül. Kelemen Erzsébet 82 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután volt. — Mille Gyula festőművész 29 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután volt. (Erdélyi „Concordia”).

Rainer Károly tartalékos százados 56 éves korában meghalt. Temetése április 10-én volt Kelozváron. (Caritas.)

LEÉGTEG EGY POSZTÓGYÁR ALBERT-FALVAN. Budapestről jelentik: Húsvét vasárnapján késő este megszólalt az albertfalvai Dráva-utcában levő Lóden posztógyár r. t. vészcsengői és tűzjelző szirénái. A gyári tűzoltók azonnal a gyártelepre vonultak. Ekkor már lángban állott a posztógyár főműhelyének teteje. A kátránypapírral fedett épületen gyorsan terjedt a tűz. A gyári tűzoltóság nem tudott megbirkózni a lángok megfékezésével és ezért segítséget kért. Egymásután érkeztek az albertfalvi és budafoki tűzörségek, majd — külön polgármesteri engedéllyel — két budapesti tűzörség. Hetvenöt tűzoltó minden erejének megfeszítésével dolgozott a tűz megfékezésén. Ez azonban igen nehéz feladatnak bizonyult. Rövid idő múlva már lángokban állt a főműhely 1000 négyzetméteres tetéje. A főműhely teljesen leégett és csak két és félórai munkával sikerült a tüzet lokalizálni. A kár jelentékeny.

SZÍNHÁZ

Havasi napsütés

— Hunyady Sándor vigjátékának bemutatója —

Vasárnap kezdte meg a Thália prózai együttese ötnapos nagyváradi vendégszereplését. Húsvétvasárnapján este Hunyady Sándor legújabb vigjátékát, a „Havasi napsütés”-t mutatták be nagy siker mellett. A darab cselekménye egy szanatoriumban játszódik le 1600 méter magasságban a havasok között. A szanatorium két orvosa dr. Vaas és dr. Kriszt állandó vitában állnak egymással. Dr. Vaas a naiv és gyámoltalan, de emberi érzésekkel és jóindulattal telített, míg dr. Kriszt, a kötelességtudó, pontos, de mindegyiknél törtető orvos megszemélyesítője. Dr. Vaas oldalán működik Ágnes orvosnő, aki elgondolásaiban és emberies érzésében teljesen osztja dr. Vaas nézeteit. A földi és általában az anyagi dolgokkal keveset törődő dr. Vaas ilyen betegként akar elhelyezni egy fiatal lányt, akinek sorsa őszintén megindítja. Dr. Kriszt üzleti elvekre hivatkozva, nem adja ehhez hozzájárulását és innen indul ki a bonyodalom. Történetesen éppen a szanatoriumban fekszik a tulajdonos 18 éves tüdőbeteg leánya is: Fifi. A fiatal leány meghal és dr. Kriszt, Fifi haláláért dr. Vaasra hárítja a felelősséget. Végül minden tisztázódik és a jóérzésű, becsületes emberek elnyerik méltó jutalmukat.

A darab témája mesészerű, de erős erkölcsi és emberi alapja van. A közönség maga is örül a törtető orvos bukásának és az igazság győzelmének.

A szereplők majdnem kivétel nélkül tökéletes alakítást nyújtottak. Elsősorban Erényi Bótkeről kell megemlékezni, aki egyre nagyobb művészi magaslatok felé halad. Ágnes szerepében minden szava és minden mozdulata művészi erejű és kifejező volt. Külön dicséretet érdemel Faludi Márta Fifi alakítása. A fiatal és bájos színésznőt ez alkalommal először látjuk nagyobb szerepben. Megnyerő jelenség és határozottan tehetséges. Fényes Alice alakítása is kitűnően sikerült. A két orvos szerepében Mészáros Béla és Nagy István kifogástalan alakítást nyújtottak. Kovács György, mint „tréner” sokszor megnevelte a közönséget. Tóth Elek megrázóan emberi alakítását a közönség hőszóval megtapsolta. Kisebbszerepekben Benes Ilona, Paál Magda, Lantos Béla, Szabados Árpád, Bodó György, Radó Éva és Gellért Ibolya járultak hozzá a darab sikeréhez.

A kifogástalan rendezésért Szabados Árpádot illeti a dicséret. (b. s.)

A THALIA HUSVÉTI MŰSORA:

Szerda este 9 órakor: Via Mala. John Knittel izgalmas ujdonsága.

Csütörtök délután 5 órakor: Francia szobalány. Olcsó helyárakkal.

Csütörtök este 9 órakor bucsuelőadás: Művészpár. Fodor László legújabb pompás vigjátéka. Erényi, Benes, Paál, Feledi, Mészáros, Nagy, Tóth, Lantos, Szabados, stb. a főszerepekben.

A színházi iroda közleményeit:

— Változás a színház műsorában. Szerdán este a Via Mala, csütörtökön este a Művészpár van műsoron. Tekintettel arra, hogy kedden este román előadás volt a színházban, a műsorban az alábbi változás állott be: Szerdán este 9 órakor egyetlen előadásban kerül színre John Knittel megrövidített érdekes, izgalmas ujdonsága, a Via Mala és a kedd estére hirdetett Művészpár bemutatója csütörtökön este lesz. A csütörtök esti előadásban egyben a ciklus bucsuelőadása is lesz.

— A kedd estére megváltott jegyek a színház pénztáránál kivásárolásra a csütörtöki Művészpár előadásra becserezhetők.

— Francia szobalány olcsó helyárakkal csütörtökön délután 5 órakor kerül színre először, olcsó helyáru előadásban.

— Az eddig megnyitvánuló óriási érdeklődésre való tekintettel ajánlatos lesz jegyekről mindenkinek elővételben gondoskodni.

Heszke Béla:

Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekes élmény karcolatot tartalmaz az a könyv, amely nem hiányozhat a művelt katolikus olvasókörzés asztaláról.

Ara: 40 lel.

SPORT

Meglepetések a Nemzeti Bajnokság A ligájában

Húsvét vasárnapján ismét bajnoki forduló bonyolítottak le a Nemzeti Bajnokság A ligájában. Meglepetés most is akadt. A bajnokjelölt Venus pontot adott le, a Rapid FC pedig vereséget szenvedett a resinai munkásoktól. Általában döntetlen eredmény jelzi ezt a csonka fordulót. Öt mérkőzés közül három találkozó végződött döntetlen eredménnyel.

A csonkaforduló részletes eredményei a következők:

Venus—Sportul Studentesc 2:2. Változatos küzdelem, a Venus elbizakodottan játszott és ez megboosulta magát.

UDR—Rapid FC 4:3. Lelkesen játszott a resinai együttes és győzelmet érdemelt a léleknélküli Rapiddal szemben.

Gloria—AMTE 1:1. Az aradi helyi rangadó nem hozott döntést.

Kisvárd—Victoria 2:2. Izgalmas és változatos mérkőzés, igazságos eredmény.

Tricolor—Juventus 1:0. A ploesti együttes jó formában van és még sok meglepetést fog okozni.

Botránys körülmények között félbeszakadt a Budapest—Bécsi húsvéti torna

361 szerepeltek a magyar csapatok

A "telemás" helyszínen megrendezett budapesti—bécsi húsvéti torna vegyes volt a lefolyásában. Első napon Budapesten úgy a Hungária, mint a Ferencváros biztosan győzött. Húsvét hétfőn a Hungária döntetlenül végzett Bécsben. Ferencváros—Wacker mérkőzésén pedig botránys tört ki és a mérkőzés félbeszakadt.

Részletes eredmények a következők:

Hungária—Wacker 2:0 (2:0).

Ferencváros—Ausztria 6:1 (3:1). Lendület, keménység és gyorsaság jellemezte a nagy fordulót kijárató zöld-fehér együttest.

Ausztria—Hungária 1:1 (1:1). Jobb volt a Hungária és ezúttal könnyen győzhetett volna.

Ferencváros—Wacker 4:2 (3:1). A második félidő 40-ik percében a közönség a pályára töltött és súlyosan bántalmazták Sárosi III-at. A többi ferencvárosi játékosoknak sikerült az öltözőbe menekülnie.

A húsvéti tornán, ha a félbeszakadt Ferencváros—Wacker mérkőzést is beleszámítjuk, a Ferencváros nyerte meg 4 ponttal, 10:3 gólaránnyal. Második a Hungária 3 ponttal és 3:1-es gólaránnyal.

Bécsfeldi sporteredmények

Barátságos mérkőzések:

Nagyvárad. Törekés—NAC 3:1 (2:1). Izgalmas küzdelem vívott a két csapat. A Törekvés döntötte az iramot és a győzelmet megérdemelte. — Hétfőn: NAC—Törekvés kombinált—Gloria 3:1 (1:0).

Bucuresti. Ripensia—Rapid FC 5:3, Venus—Victoria 7:2.

Unirea Kupa:

Bucuresti—Ploesti 3:0.
Nagyzeben—Arad 1:1.

Nemzetközi mérkőzések:

Temevár: Ripensia—SV München 1890 2:1.
Lugos: SV München—Vulturii 4:1.

Hűlföldi sporteredmények

Liege: Ujpest—iLegen kerületi válogatott 6:3 (2:1). Ujpest nyerte a húsvéti tornát.
Kattowitz: Kispest—SK Kattowitz 2:1 (2:0).
Liege: Ujpest—SK Pilsen 3:0 (1:0).
Krakkó: Vienna—Elektromos 1:0 (1:0).

A TAVASZI ESŐ ÉGI MANNA

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK

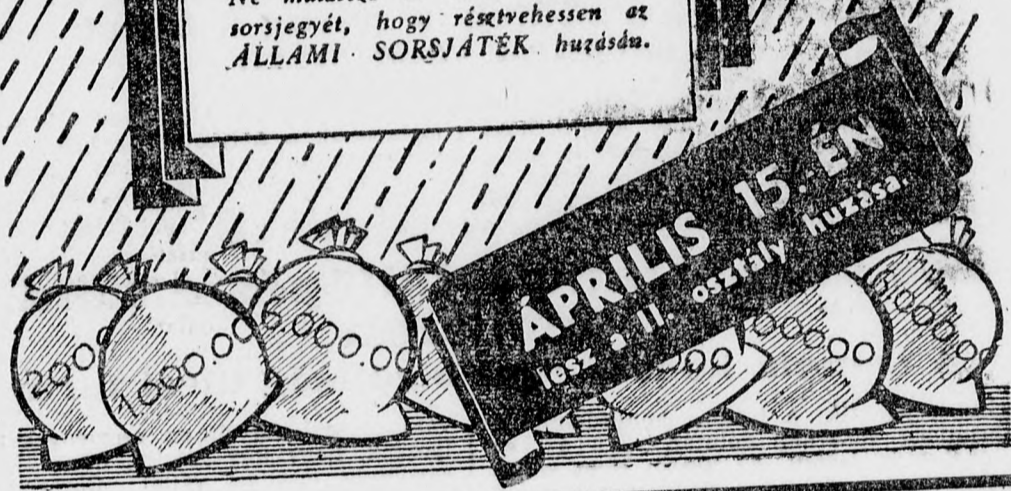
huzása arany-manna.

341.168.000!

Valóságos özöne a millióknak!

Enny kerül még felosztásra messés nyeremények formájában a 19. sorsjáték hátralevő osztályai-ban.

Ne mutassa el tehát megújítani sorsjegyét, hogy résztvehessen az ÁLLAMI SORSJÁTÉK huzásán.

A kereskedelmi és iparkamarák új illetékdíjszabása

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium április elsejével a kereskedelmi és iparkamarák részére új illetékdíjszabást léptetett életbe. Ezek a díjak maximális díjak s a következők:

Információs illeték, kimutatás kereskedő-ről és iparosokról 50 lei, egyszerű kereskedelmi információ: embléma, cég, lakhely, üzletág 100 lei. Ugyanez, ha különleges megállapításokra van szükség 150 lei. Kereskedelmi információ cégbejegyzésekről 100 lei. Társaságok alapítási- és részvénytörvények 2 ezreléke, de legalább 1000 lei, vám-, szállítási irodák, ha egyéni cég 1000 lei, közkereseti, vagy betéti társaságoknál 1500, részvénytársaságoknál 3000 lei.

Italmérések nyitásánál: a) bor- és sörnagy-kereskedelmi cégek falun 500, városban 1000 lei; b) detail bor- és sörkereskedés falun 250, városban 500 lei; c) mindenféle szeszital-kereskedelmi cég nagyban, falun 2000, városban 3000 lei; d) ugyanez detailban, falun 1500, városban 2500 lei; e) bor- és sörmérés helyiség-változások 300 lei; f) mindenféle szeszital-kimérés helyváltoztatások 6000 lei; g) gyógyfürdőkön, vagy üdülőhelyeken ideiglenes italmérés esetén 1000 lei.

Kereskedelmi és ipari cégek bejegyzése esetén a véleményezési díjak a következők: a) egyéni falusi cégeknél 300, városi egyéni cégeknél 600 lei; b) társaségeknél falusi közkereseti, vagy betéti társaságok alapításakor 600 lei, ugyanez, ha városi 1000 lei, részvénytársasá-

goknál 1500 lei. Kisipari üzemek alapítása esetén 300 lei, nagyipari üzemek alapításánál 1000 lei. Kisipari engedélyek illetéke 250 lei, nagyipari engedélyeké 500 lei. Udvari szállító cím elnyerésekor az illeték 2000 lei. Végkiürítések engedélyezése egyéni cégeknél 500 lei, társaségeknél, közkereseti vagy betéti társaságnál 1000, részvénytársaságoknál 2000 lei. Más véleményezés díja 500 lei.

Bizonylatok díja: Származási igazolvány:

a) az áruk után félezrelék, de legkevesebb 150 lei; b) nagy állatok után darabonként 4 lei, kis állatok után 2 lei. Vegyelemzési és szakértői igazolványokért az áru értékének félezreléke, de legkevesebb 100 lei, plusz a szakértők honoráriumának egynegyed része. — Igazolvány valutaárfolyamról 100 lei. Piaci árkokról 200 lei, igazolvány útlevél elnyeréséhez 200 lei. Cég működéséről, fennállásáról szóló igazolvány 150 lei, gyakorlati igazolvány tanulóknak 20 lei, naturalizálás céljából igazolvány 1000 lei, árutulajdonjogot igazoló bizonyítvány 200 lei, más igazolvány 250 lei. Igazolványmásolatok 100 lei. Gyári márkák bejegyzéséért nagyiparosoknál 500 lei, kisiparosoknál 100 lei. Kivonat a gyári munkák jegyzékéből 100 lei.

Számlák láttamozási díja 0.2 ezrelék, de legkevesebb 50 lei. Számlamásolatok vizuma 10 lei. Kereskedelmi könyvek származási és parafálási díja laponként egy lei. Kereskedelmi könyvek vízumdíja egyéni cégeknél könyvenként 25 s társaségeknél könyvenként 50 lei.

LEGUJABB

Mussolini husvétii levele Chamberlainhez

Az angol miniszterelnök mérsékeltebb álláspontra helyezkedett. — Halifax külügyminiszter és a három véderő-miniszter flottatüntetést akar a Földközi-tengeren. — Ismét előtérbe került az angol szavatolás Görögországért

Londonból jelentik: A húsvéti ünnepek alkalmával Mussolini Chamberlainhez levelet intézett. Mussolini levelének vétele után Chamberlain mérsékeltebb álláspontra helyezkedett. Az angol miniszterelnök lépéseket Olaszországgal szemben, mert ez maga után vonná a tavalyi húsvétkor megkötött angol—olasz egyezmény felbontását.

Mussolini levelét Crolla olasz ügyvivő adta át Chamberlainnak. A levélben Mussolini bizonyos ígéreteket tett, hogy nagyobb számú olasz bñkmentest szállít el Spanyolországból.

Londonból jelentik: Az albániai események

Az angol sajtó félti a Földközi-tengeren az angol utat. Angol hadihajók készülnek a görög kikötők és Korfu szigetek védelmére

Londonból jelentik: Az angol sajtó rendkívül súlyosan itéli meg a helyzetet. Kifejti, hogy a mostani események Anglia léte alapjait veszélyeztetik, mivel majdnem teljesen elzárják a Földközi tengeri utvonalat. Ha az olaszok Szaloniki ellen is felvonulnak, úgy teljesen elzárják a

miatt nézeteltérés támadt az angol kormány kebelében. Chamberlain miniszterelnök és számos minisztertársa továbbra is a mérsékelt álláspont mellett tör lándzsát, míg Halifax lord külügyminiszter és a három véderő miniszter erősebb intézkedések megtételét sürgeti, mely esetleg flotta tüntetés is lehet a Földközi-tengeren.

Ismét tudni vélik a beavatott körök, hogy az angol kormány csütörtökön olyan bejelentést tesz az alsóházban, mellyel szavatolja Görögország függetlenségét. Az ellenzék követeli az angol—olasz egyezmény felbontását.

Közös angol-francia föllépés a Földközi-tengeren

A francia honvédelmi bizottság ülést tartott

Párizsból jelentik: A francia honvédelmi állandó bizottság vasárnap délután Daladier elnöklétevel ülést tartott. Az ülésen részt vettek a miniszterelnökön kívül a hadügyminiszter a légügyi miniszter, Gamelin tábornagy, valamint a szárazföldi, tengeri és légi haderő vezérkari főnökei. A honvédelmi bizottság tanácskozásáról nem adtak ki közleményt, de egyes lapok tudni vélik, hogy az angol—francia közös hadi együttműködés tervezetéről beszéltek.

Párizsból jelentik: A francia lapok megállapítják, hogy együttes francia—angol lépések vannak készülőben a Földközi-tengeren. Ha Olaszország megszállta Albániát és nem vonja vissza csapatait Malorca szigetről, úgy az angol és francia csapatok partraszállását kívánják biztosítani a spanyol Marokkóban vagy Minorca szigetén.

Franciaország is kiterjeszti védelmét Görögországra.

Párizsból jelentik: A francia sajtó szerint, bár a helyzet aggasztó, mégis két nap óta némi enyhülés állott be. Anglia és Franciaország éber

A német birodalom vezető lapja figyelmezteti Görögországot, hogy ne használ-tassa föl népét ágyutölteléknek

Berlinből jelentik: A német lapok alaptalan-nak tartják Párizs és London nyugtalanságát. A Völkischer Beobachter szerint Olaszországnak az otrantói tengerszoros másik oldalán való tényre-rése azt jelenti, hogy az Adriai tenger Olaszor-szág és Jugoszlávia zárt tengerévé vált. A lap ezután Görögország helyzetét vizsgálja és ezzel kapcsolatban kifejti, hogy Görögországot ez a-ka-lommal ismét szembe akarják állítani a ten-gely hatalmakkal, mint ahogyan azt a vilázhá-boruban tették. A lap reméli, hogy Görögország észreveszi ezt az átlátszó célszót. Görögországot csak abban az esetben fenyegetné veszély ha a nyugati hatalmak üzemeinek játékszerévé válna. Olaszország és Németország ellen tovább folytatják a bekerítési politikát és a görög népet ágyutölteléknek akarják felhasználni. Korfu szí-

getének angol megszállása nem elvezethető össze az angol—olasz egyezmény kikötésével.

Törökország nem kér a mások segítségéből

Ankarából jelentik: A nemzetgyűlésen kormánynyilatkozatot szövegeztek meg. A nyilatkozat a következőket tartalmazza: Törökország fokozott érdeklődéssel kíséri az eseményeket. Törökország politikája azonban nem változik. Továbbra is híu marad barátaihoz és az adott szó szentségéhez. Mostani helyzetben is barátságos kapcsolatokat igyekszik fenntartani, úgy a nagyhatalmakkal, mint a kisállamokkal. A török nemzetet semmi sem térítheti el a béke útjáról.

A miniszterelnök Törökország éberségének bizonyosságául kijelentette, hogy minden intézkedés megtörtént az esetleges támadások kiküszöbölésére és végső esetben a török hadsereg képes elhárítani minden veszélyt.

Az olasz sajtó erőlyesen visszautasítja az angol és francia vádaskodásokat.

Rómából jelentik: Az olasz sajtó erőlyes hangon visszautasítja a francia és angol sajtó vádaskodását, hogy Olaszország egy kis nemzetet erőszakkal akar igájába hajtani. Gayda főszerkesztő lapjában azt írja, hogy a franciák és az angolok már többször felakarták osztani Albániát Jugoszlávia és Görögország között. Másrésztől milyen joggal képviseli Franciaország Zog király érdekeit és milyen alapon állítja, hogy Zog király az albán nép kívánságainak képviselője.

A továbbiakban kifejti, hogy Anglia úgy látszik egyedhatalmát a Földközi-tengerre is ki akarja terjeszteni. Az 1915-ös évi londoni szerződésben Anglia elismerte az olasz szuverenitást Albánia egyrésze felett, az 1921-ik évben pedig a nagyköveti konferencia és a Népszövetség az egész Albániára elismerte Olaszország véduri érdekelttségét.

A magyar kormányelnök és a magyar külügyminiszter római útja

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter április 17-én utazik Rómába. Tárgyalásai szerves befejezése lesznek azoknak a külpolitikai megbeszéléseknek, amelyek diplomáciai úton már hetek óta folynak az olasz fővárosban.

A francia szociáldemokrata párt főtitkára tárgyaláskezdést sürget a Berlin-Róma tengely-hatalmakkal

Párizsból jelentik: A szocialista ifjuság Toulouse kongresszusán Paul Faure, a szociáldemokrata párt főtitkára beszédet mondott. Nagy feltűnést keltett annak a fejtegetésével, hogy Franciaország bocsákozzék tanácskozásokba a Berlin—Róma-tengellyel. Utalt arra, hogy Mussolini legutóbb megtartott beszédének egyes pontjai kiinduló pontul szolgálhatnak a tárgyalások megindítására, amelyeknek célja a béke megmentése.

Arcképek

Adás-vétel
szavanként 3 lei

Herbst
óra-, ékezeráruház, Rezele Ferdinand 3. szám, Nagyvárad, Doxa, Omega óra 800—1000 lei és feljebb. Schaffhausen óra 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Veszék arany, ezüst, briliáns ékszereket, arany órákat.

Spárgatövek,
elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Arpad szőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén.)

58 hold,
épületekkel Fugyivársárhelynél eladó. Érdeklődni: Nagyvárad Strada Pasteur 39-a jobbra.

Házat

bármilyen ingatlant, ha venni, vagy eladni akar, keresse fel bizalommal Kortsáros László ingatlan irodáját, Nagyvárad, Pasteur-utca 13. Telefon 20-85. szám.

Allást nyel
szavanként 2

Szijgyártó
segédeket keresek. Koteles, Nagyvárad, Str. Alexandri 53. szám.

Hülönfélé
szavanként 3 lei

Elveszett
Ferenzi János névre szóló 027.869 számú C. F. R. vasuti igazolvány a Kaszárnya-utcan. Megtaláló kéretik juttassa el Nagyvárad Vlahuta-u. 53. sz. alá.